

महाराष्ट्र सुवर्ण जयंती नगरोत्थान महाभियान
भंडारा शहराच्या पाणी पुरवठा प्रकल्पास
प्रशासकीय मान्यता देण्याबाबत

महाराष्ट्र शासन
नगर विकास विभाग

शासन निर्णय क्रमांक:-नगरो-2018/प्र.क्र.271/नवि-33

मंत्रालय, मुंबई-400 032

दिनांक:- 04 जुलै, 2018

वाचा:-

1. शासन निर्णय, नगर विकास विभाग क्र: नगरो 2014/प्र. क्र.119/नवि-33, दिनांक 21 ऑगस्ट, 2014.
2. शासन निर्णय, नगर विकास विभाग क्र.नगरो-2015/प्र.क्र.64/नवि-33, दिनांक 27 मे, 2016.
3. शासन निर्णयनगर विकास विभाग क्र. नगरो-2016/प्र.क्र.328/नवि-33, दिनांक 04 ऑक्टोबर 2016.
4. शासन परिपत्रक, नगर विकास विभाग क्र. संकिर्ण-2016/प्र.क्र.28 /नवि-३३, दिनांक 14 फेब्रुवारी, 2017.
5. शासन निर्णय, नगर विकास विभाग क्र.संकिर्ण-2016/प्र.क्र.335/नवि-33, दिनांक 28 मार्च, 2018
6. नगरपरिषद प्रशासन संचालनालयाचे क्र.नपप्रसं/भंडारा/प्र.क्र.175/का.13, दि. 13 एप्रिल, 2018 रोजीचे पत्र.
7. दिनांक 18.06.2018 रोजी झालेल्या महाराष्ट्र सुवर्णजयंती नगरोत्थान महाभियानांतर्गत प्रकल्प मान्यता व सनियंत्रण समितीच्या बैठकीचे इतिवृत्त.

प्रस्तावना:-

राज्यातील नागरी भागात मुलभूत पायाभूत सुविधा पुरविण्यासाठी व त्यांचा दर्जा वाढविण्याकरिता संदर्भाधीन क्रमांक 1 येथील शासन निर्णयाच्या तरतूदीन्वये महाराष्ट्र सुवर्ण जयंती नगरोत्थान महाभियान राबविण्यात येत आहे.

02. महाराष्ट्र सुवर्ण जयंतीनगरोत्थान अभियानांतर्गत **भंडारा नगरपरिषदेचा पाणी पुरवठा प्रकल्प** नगरपरिषद प्रशासन संचालनालयामार्फत संदर्भाधीन क्र. 5 च्या पत्रान्वये राज्यस्तरीय मान्यता समितीकडे मान्यतेकरीता सादर करण्यात आला होता. या प्रकल्पास मुख्य अभियंता, महाराष्ट्र जीवन प्राधिकरण, नागपूर विभाग यांनी तांत्रिक मान्यता दिलेली आहे. त्या अनुषंगाने राज्यस्तरीय प्रकल्प मान्यता समितीने दिनांक18.06.2018 रोजी झालेल्या बैठकीमध्ये केलेल्या शिफारसीनुसार सदर प्रकल्पास प्रशासकीय मंजूरी देण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय:-

महाराष्ट्र सुवर्ण जयंती नगरोत्थान महाभियानांतर्गत सादर करण्यात आलेल्या **भंडारा नगरपरिषदेच्या पाणी पुरवठा प्रकल्पास** संदर्भाधीन शासन निर्णयातील अटी व तरतुदीच्या व महाराष्ट्र जीवन प्राधिकरणाने दिलेल्या तांत्रिक मान्यतेच्या अधीन राहून खालील विवरणपत्रात नमूद केल्यानुसार या शासन निर्णयाद्वारे मंजूरी देण्यात येत आहे. या प्रकल्पातील उपांगे व त्यांचे किंमतीचे विवरण पुढीलप्रमाणे आहे:-

Sr. No.	Name Of Sub Work	Amount (In Rs.)
1	Working Survey	5,75,000
2	Connecting from Intake well No. 7 to ex. Jack well, 600 mm dia DI K-7, L=30m	14,62,286
3	Balance works and repairs to existing Jack well and pump house at head works and const. of RCC steps for approach to intake well	4,23,335
4	Approach bridge 60m long & wide 4m	41,35,537
5	Approach road L=200m	32,99,572
6	Raw Water Pumping Machinery from head work to WTP Q=5,87,756 LPH, Head=45m, VT Pump=170 BHP (3Nos)	2,59,45,000
7	Pure Water Pumping Machinery From WTP Sump to Zone No.2 and 3 ESR, Q= 1,16,550 LPH H=30 M, Submersible Pump = 25 BHP	43,39,816
8	Pure Water Pumping Machinery from WTP Sump to Zone No. 1 ESR and MBR, VT Pump LPH 37,850, L=42M	2,17,79,000
9	Recycling Pumping Machinery at WTP	13,69,450
10	Raw Water R/m 600mm D.I. K-9 pipe L=3825m	3,92,76,030
11	Conventional WTP cap 29 mld	6,35,43,600
12	Pure Water Rising Main D.I. K-9 pipe L=1865m dia 200 to 500mm	1,51,99,300
13	Construction of RCC MBR cap 5,89,000 lit. and 24m staging	85,76,500
14	Pure Water gravity mains 200 to 400mm D.I. K-7 L=4,600m	1,82,40,103
15	RCC ESR 7,50,000 Lt. St. Ht. 18m Zone-II	77,60,800
16	RCC ESR 7,50,000 Lt. St. Ht. 17m Zone-IV	76,51,400
17	RCC ESR 4,50,000 Lt. St. Ht. 15m Zone-V	52,01,900
18	RCC ESR 12,00,000 Lt. St. Ht. 16m Zone-VI	98,74,400
19	Distribution System HDPE 110mm to 250mm, L=161.626Km & DI K-7 300 mm to 700mm, L=8.169 Km	27,61,92,212
20	Flow Meters	1,62,01,963
21	Solar Power Plant	3,76,27,902
22	Misc. Works	5,40,927
23	SCADA & Automation	1,80,06,300
	Total Cost	57,26,40,563
	Say Rs.	57.26 Cr.
	प्रकल्प पूर्ण करण्याचा कालावधी	कार्यादेश दिल्या पासून 18 महिने

02. भंडारा नगरपरिषदेचा पाणी पुरवठा प्रकल्पाचा वित्तीय आकृतिबंध पुढीलप्रमाणे राहिल:-

अ.क्र.	नागरी स्थानिक स्वराज्य संस्थेचे नाव	योजनेची मंजूर किंमत	राज्य शासनामार्फत अनुज्ञेय अनुदान (प्रकल्प किंमतीच्या 85%)	नागरी स्थानिक स्वराज्य संस्थेचा सहभाग (प्रकल्प किंमतीच्या 15%)
1	2	3	4	5
1	भंडारा नगरपरिषद	रु. 57.26 कोटी	रु. 48.671 कोटी	रु. 5.726 कोटी

03. संदर्भाधीन क्रमांक 1 येथील शासन निर्णयानुसार भंडारा नगरपरिषदेच्या पाणी पुरवठा प्रकल्पास खालील अटीच्या अधीन राहून प्रशासकीय मंजूरी देण्यात येत आहे:-

अ) प्रकल्प कार्यान्वयन यंत्रणा :-

- सदर प्रकल्पाचे कार्यान्वयन भंडारा नगरपरिषदेमार्फत करणेत यावे.

- सदर प्रकल्पासाठी महाराष्ट्र जीवन प्राधिकरण प्रकल्प व्यवस्थापन सल्लागार (PMC) राहिल. त्यासाठी 3 टक्के इतके शुल्क शासनाने दिनांक 04 जून, 2018 च्या शासन निर्णयाद्वारे विहित केलेल्या टप्प्यानुसार अदा करणे भंडारा नगरपरिषदेवर बंधनकारक राहिल.
- सदर प्रकल्पास मान्यता देताना राज्यस्तरीय प्रकल्प मान्यता समितीने विहित केलेल्या सर्व अटींची पूर्तता करणे कार्यान्वयन यंत्रणेवर बंधनकारक राहिल.

ब) सुधारणांची पूर्तता:-

- महाराष्ट्र सुवर्ण जयंती नगरोत्थान महाभियानाच्या संदर्भाधीन क्र. 1 च्या शासन निर्णयानुसार नागरी स्थानिक स्वराज्य संस्थांना खाली दर्शविलेल्या बंधनकारक व वैकल्पिक सुधारणा (रिफॉर्म) पूर्ण करणे आवश्यक राहिल. त्यापैकी 80 टक्के वैकल्पिक अटींची पूर्तता प्रकल्पाच्या दुसऱ्या वर्षापर्यंत करणे आवश्यक राहिल.

I) बंधनकारक सुधारणा:-

- प्रकल्प मंजूरीच्या पहिल्या वर्षात नगरपरिषदेने त्यांच्या कामकाजाचे पूर्ण संगणकीकरण करणे अनिवार्य राहिल. यात प्रामुख्याने ई-गव्हर्नन्स, लेखा, जन्म-मृत्यु नोंद सुधारणा याची 100% अंमलबजावणी करणे बंधनकारक राहिल.
- उचित उपभोक्ता कर लागू करून किमान 80% वसूली करणे.
- नागरी क्षेत्रातील गरिबांसाठी अर्थसंकल्पात विवक्षित निधीची तरतूद करणे.
- संबंधित स्थानिक नागरी स्वराज्य संस्थेने, दिलेला नोंद पद्धती सहा महिन्यात पूर्ण करणे आवश्यक राहिल.
- संबंधित नागरी स्थानिक स्वराज्य संस्थेने त्यांच्या क्षेत्रातील मालमत्ता कराचे पुर्नमुल्यांकन झाले नसल्यास, प्रकल्प मंजूरीपासून पुढील एक वर्षाच्या कालावधीत ते पूर्ण करणे बंधनकारक राहिल.
- संबंधित नागरी स्थानिक स्वराज्य संस्थेने "घनकचरा व्यवस्थापन नियम 2016" च्या तरतूदीनुसार त्यांच्या कार्यक्षेत्रातील घनकचरा व्यवस्थापन उचितरित्या करणे बंधनकारक राहिल.
- संबंधित नागरी स्थानिक स्वराज्य संस्थेने त्यांच्या कार्यक्षेत्रातील मालमत्ता कराची व पाणीपट्टीची वसुली पहिल्या वर्षी किमान 80% करणे बंधनकारक राहिल. त्यापुढील वर्षात सदरहू वसूली उर्वरीत 90% या प्रमाणात करणे आवश्यक राहिल.

II) वैकल्पिक सुधारणा:-

- मलनिस्सारण प्रकल्प हाती घेतलेल्या नागरी स्थानिक स्वराज्य संस्थांनी नागरी भागातील सांडपाण्याचे पुर्नप्रक्रिया व पुर्नवापर करण्याबाबतच्या घटकांचा समावेश त्यांच्या सविस्तर प्रकल्प अहवालामध्ये करावा.
- संबंधित नागरी स्थानिक स्वराज्य संस्थांनी त्यांच्या मालकीच्या इमारतीवर पर्जन्यजलसंचय करावे.
- संबंधित नागरी स्थानिक स्वराज्य संस्थेने नियमितपणे जल लेखापरिक्षण (वॉटर ऑडीट) करून घ्यावे. जललेखापरिक्षण अहवालात नमूद त्रुटींचे निराकरण करण्याबाबत संबंधित नागरी स्थानिक स्वराज्य संस्थेने, त्यासंदर्भात आवश्यक कृती कार्यक्रम तयार करून विहित कालावधीत त्रुटींची पूर्तता करणे आवश्यक राहिल.

क) निधी वितरणाची कार्यपद्धती:-

- महाराष्ट्र सुवर्ण जयंती नगरोत्थान महाभियानामधील प्रकल्पांसाठी प्रशासकीय मान्यता दिल्यानंतर संबंधित नागरी स्वराज्य संस्थेने प्रकल्पाचा आर्थिक आराखडा (Financial Closure Report) नगर

विकास विभागास सादर करावा. त्यानंतरच सदर प्रकल्पासाठी पहिल्या हप्त्याचा निधी वितरीत करण्यात येईल.

- महाराष्ट्र सुवर्ण जयंती नगरोत्थान महाभियान अंतर्गत मंजूर प्रकल्पास पहिल्या हप्त्याचा निधी वितरीत केल्यानंतर तो हप्ता व स्थानिक स्वराज्य संस्थेचा त्याप्रमाणातील स्वहिस्सा हा एकत्र निधी, शासनाच्या प्रचलित धोरणानुसार विहित केलेल्या बँकांमध्ये, स्वतंत्र खाते उघडून ठेवणे अनिवार्य राहिल.
- राज्य शासनाने वितरीत केलेल्या पहिल्या हप्त्याच्या अनुदानाची रक्कम व त्या प्रमाणात नागरी स्थानिक स्वराज्य संस्थेने जमा केलेली पहिल्या हप्त्याची स्वहिश्याची रक्कम अशा एकत्रित रकमेच्या 70 टक्के खर्चाचे उपयोगिता प्रमाणपत्र, नगरपरिषद प्रशासन संचालनालयामार्फत शासनास सादर केल्यानंतरच राज्य शासनाचा दुसरा हप्ता वितरीत केला जाईल.
- नागरी स्थानिक स्वराज्य संस्थांनी दुसऱ्या हप्त्याची मागणी करताना प्रस्ताव नगरपरिषद प्रशासन संचालनालयामार्फत शासनास सादर करावा. नगरपरिषद प्रशासन संचालनालय यांनी प्रस्तावांची छाननी करून उचित अभिप्रायांसह शासनास प्रस्ताव सादर करावा.

ड) निविदा प्रक्रिया,कार्यादेश व कार्यान्वयन :-

- या अभियानांतर्गत मंजूर प्रकल्पास प्रशासकीय मान्यता दिल्यानंतर 15 दिवसांच्या कालावधीत निविदा काढणे व तीन महिन्यांच्या कालावधीत कार्यादेश देणे व 101 व्या दिवसापूर्वी कामाचा प्रत्यक्ष प्रारंभ करणे बंधनकारक राहिल.
- सदर प्रकल्पाची निविदा प्रक्रिया राबविताना संदर्भाधीन क्रमांक 3 च्या शासन निर्णयातील सूचनांचे तंतोतंत पालन करणे कार्यान्वयन यंत्रणेस बंधनकारक राहिल.
- यानुसार कार्यवाही न झाल्यास संबंधित नागरी स्थानिक स्वराज्य संस्थेस अशा प्रकल्पासाठी मंजूर केलेला निधी त्यावरील व्याजासह शासनास परत करणे आवश्यक राहिल.
- सदर पाणीपुरवठा प्रकल्प पूर्ण करताना राज्य शासनाने संदर्भाधीन क्र. 4 येथील शासन परिपत्रकान्वये विहित केलेल्या कार्यपध्दतीचा अवलंब करणे बंधनकारक राहिल.
- सदर प्रकल्पासाठी विहित केलेल्या कार्यमर्यादेत प्रकल्पाचे काम पूर्ण करणे संबंधित कार्यान्वयन यंत्रणेस बंधनकारक राहिल.
- सदर प्रकल्पाच्या कामाचे कार्यादेश दिल्यानंतर प्रकल्पामध्ये समाविष्ट असलेल्या पाईप्स इत्यादी वस्तुंची खरेदी ही प्रकल्पाच्या आवश्यकतेनुसार प्रकल्प व्यवस्थापन यंत्रणेच्या मार्गदर्शनाने करावी.
- सदर प्रकल्पासाठी सुरवातीला अनावश्यक स्वरूपात पाईप्सची खरेदी करणे व त्यासाठी प्रकल्प निधीतून प्रदान करणे ही गंभीर स्वरूपाची वित्तिय अनियमितता समजण्यात येईल व त्यासाठी संबंधित कार्यान्वयन यंत्रणा व प्रकल्प व्यवस्थापन सल्लागार यंत्रणेस जबाबदार धरण्यात येईल.
- या अभियानांतर्गत मंजूर प्रकल्पास राज्य शासनाने संबंधित स्थानिक स्वराज्य संस्थेस राज्य शासनाचा हिस्सा मंजूर केल्यानंतर त्यामधून खर्च करताना प्रत्येक टप्प्यावर प्रत्येक देयकामध्ये राज्य शासनाच्या हिश्यामधून जेवढी रक्कम प्रदान होणार असेल त्याप्रमाणात संबंधित स्थानिक स्वराज्य संस्थेने स्वहिश्याची रक्कम प्रदान करावी. यामुळे अशा योजनेत स्थानिक स्वराज्य संस्थेचा हिस्सा एकाच वेळी भरण्याची वेळ येणार नाही.
- महाराष्ट्र सुवर्ण जयंती नगरोत्थान महाभियानामधील मंजूर प्रकल्पांसाठी राज्य शासनाने मंजूर केलेला निधी फक्त त्याच प्रकल्पासाठी वापरता येईल व तो अन्य कोणत्याही कामासाठी वळवता किंवा वापरता येणार नाही. अशाप्रकारे मूळ निधी किंवा त्यावरील व्याज कायम स्वरूपी किंवा तात्पुरत्या स्वरूपात अन्यत्र वळविणे ही गंभीर स्वरूपाची आर्थिक अनियमितता मानली जाईल, त्यासाठी संबंधित स्थानिक स्वराज्य संस्था/संबंधित अधिकारी कारवाईस पात्र ठरतील.

इ) प्रकल्पांचे त्रयस्थ तांत्रिक लेखा परिक्षण:-

- महाराष्ट्र सुवर्ण जयंती नगरोत्थान महाभियानातर्गत" मंजूर प्रकल्पांचे, अंमलबजावणीच्या विविध टप्प्यावर संदर्भ क्र.5 येथील शासन निर्णयान्वये विहित केलेल्या अभियांत्रिकी महाविद्यालयाकडून "त्रयस्थ तांत्रिक लेखा परिक्षण" (थर्ड पार्टी टेक्नीकल ऑडीट) संबंधित नागरी स्थानिक स्वराज्य संस्थेने करून घेणे बंधनकारक राहिल. तसेच प्रकल्पांतर्गत दुसरा हप्ता मंजूर करण्याबाबतचा प्रस्ताव सादर करताना सदर "त्रयस्थ तांत्रिक लेखा परिक्षणाचे" गुणवत्तेबाबतचे प्रमाणपत्र सादर करणे आवश्यक राहिल. तदनंतरच दुसऱ्या हप्त्याचा निधी वितरीत केला जाईल.

फ) प्रकल्पासाठी आवश्यक स्वहिश्याचा निधी भरण्याकरिता कर्ज उभारणी:-

- महाराष्ट्र सुवर्णजयंती नगरोत्थान महाभियानातर्गत" मंजूर प्रकल्पांसाठी संबंधित नागरी स्थानिक स्वराज्य संस्थांना त्यांचा स्वहिश्याचा निधी उभारण्यासाठी "राष्ट्रीयीकृत बँकांकडून" तसेच "हुडको" (HUDCO), "मुंबई महानगर प्रदेश विकास प्राधिकरण" (एमएमआरडीए), "महाराष्ट्र नागरी पायाभूत सुविधा विकास कंपनी मर्यादीत" (एमयुआयडीसीएल) व शासनमान्य वित्तिय संस्थांकडून कर्ज घेण्याची मुभा राहिल.
- तथापि वित्तिय संस्थांकडून कर्ज घेताना त्यासंदर्भात आवश्यक त्या बाबींची पूर्तता केल्यानंतर प्रचलित नियमांच्या अधीन राहून कर्ज घेण्याबाबत शासनाची परवानगी घेण्यात येईल. तसेच शासनाच्या विहित प्रचलित नियमांच्या अधीन राहून आवश्यक कार्यवाही करणे बंधनकारक राहिल.

ग) प्रकल्पाची देखभाल व दुरुस्ती:-

- महाराष्ट्र सुवर्णजयंती नगरोत्थान महाभियानातर्गत मंजूर प्रकल्पाच्या देखभाल व दुरुस्तीबाबत आवश्यक ते नियोजन संबंधित कार्यान्वयन यंत्रणेमार्फत करण्यात यावे, जेणेकरून सदर प्रकल्पांतून होणारी फलनिष्पत्ती ही शाश्वत राहिल.
- सदर योजनेची देखभाल व दुरुस्ती करण्याची जबाबदारी संबंधित नागरी स्थानिक स्वराज्य संस्थेची राहिल. योजनेच्या देखभाल व दुरुस्तीसाठी कोणताही निधी शासनाकडून प्राप्त होणार नाही.

ह) इतर अटी व शर्ती :-

- राज्य शासनामार्फत नागरी स्थानिक स्वराज्य संस्थेसाठी प्रकल्प मंजूर झाल्यानंतर, मूळ प्रकल्प किंमतीमध्ये कोणत्याही कारणास्तव वाढ झाल्यास त्याची संपूर्ण जबाबदारी संबंधित **नागरी स्थानिक स्वराज्य संस्थेची** राहिल.
- राज्य शासनामार्फत त्या करिता कोणतेही वाढीव अनुदान उपलब्ध केले जाणार नाही.
- संदर्भाधीन क्र. 1 ते 4 या शासन निर्णयातील तरतुदी तसेच सर्व अटी व शर्तीची पूर्तता करणे संबंधित कार्यान्वयन यंत्रणेवर बंधनकारक राहिल.
- शहरातील कचऱ्याचे Door to Door संकलन करून कचऱ्याचे 100% वर्गीकरण करणे व त्यावर प्रक्रिया करणे नगरपंचायतीस बंधनकारक राहिल.

घ) सदर प्रकल्पास मंजूरी देतांना प्रकल्पाच्या अहवालातून प्रकल्पामुळे बाधित होणारे रस्ते पूर्ववत करण्याचे (Road Reinstation) उपांग वगळण्यात आले आहे. परिणामी, प्रकल्पाचे काम पूर्ण होतांना प्रकल्पामुळे बाधित रस्ते पुर्नबांधणीसाठी विशेष रस्ता अनुदान नगरपरिषदेस स्वतंत्रपणे मंजूर करण्यात येईल.

सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक 201807041131093025 असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करुन काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(पां.जो.जाधव)
सह सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रति,

1. मा. मुख्यमंत्री यांचे प्रधान सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
2. मा. राज्यमंत्री नगर विकास विभाग यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
3. अप्पर मुख्य सचिव, वित्त विभाग यांचे स्वीय सहायक, मंत्रालय, मुंबई.
4. प्रधान सचिव, नियोजन विभाग यांचे स्वीय सहायक, मंत्रालय, मुंबई.
5. प्रधान सचिव, पाणीपुरवठा विभाग यांचे स्वीय सहायक, गो. ते. रुग्णालय, मुंबई.
6. प्रधान सचिव, नगर विकास विभाग (2) यांचे स्वीय सहायक, मंत्रालय, मुंबई.
7. व्यवस्थापकीय संचालक, एम.यु.आय.डी.सी.एल, मुंबई.
8. सदस्य सचिव, महाराष्ट्र जीवन प्राधिकरण, मुंबई.
9. आयुक्त तथा संचालक, नगरपरिषद प्रशासन संचालनालय, वरळी, मुंबई.
10. विभागीय आयुक्त, नागपूर.
11. जिल्हाधिकारी, भंडारा.
12. जिल्हा प्रशासन अधिकारी, भंडारा.
13. मुख्याधिकारी, भंडारा नगरपरिषद, भंडारा, जि. भंडारा.
14. निवडनस्ती, नवि-33.